

ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวางต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ทางสถิติดังต่อไปนี้

- $\bar{x}$ หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยของข้อมูลแต่ละตัว
- S หมายถึง ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลแต่ละตัว
- df หมายถึง ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ
- t หมายถึง อัตราส่วนวิกฤติ
- N หมายถึง จำนวนข้อมูลแต่ละจุด
- SS หมายถึง ผลบวกของข้อมูลแต่ละตัวยกกำลังสอง
- M.S หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนยกกำลังสองเฉลี่ย

ความเที่ยงของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ได้แยกการคำนวณเป็น 3 ส่วน คือ หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับหน้าที่รับผิดชอบของอาจารย์-ปฏิบัติกรคลินิก หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 4 เกี่ยวกับปัญหาของอาจารย์-ปฏิบัติกรคลินิก และหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ 4 รวมกัน ทั้งนี้ โดยนำข้อมูลทั้งหมด 185 ชุด มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์หาค่าความเที่ยง

ตารางที่ 1 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง
ตอนที่ 2	ระหว่างกลุ่ม	74797.120	4	18699.280	0.9983
	ภายในกลุ่ม	7483.049	180	41.572	
ตอนที่ 4	ระหว่างกลุ่ม	117150.579	4	29287.645	0.9940
	ภายในกลุ่ม	33087.237	180	183.812	
ตอนที่ 2 และ 4 รวมกัน	ระหว่างกลุ่ม	525768.660	4	131442.165	0.9980
	ภายในกลุ่ม	40570.284	180	225.390	

จากตาราง แสดงว่าค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 4 รวมกันเท่ากับ 0.998

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 อายุของอาจารย์ปฏิบัติการคลินิก จำแนกตามสถาบัน

อายุ (ปี)	สถาบัน ศิริราช		รามธิบดี		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
21 - 25	11	15.94	0	0	11	23.40	18	64.29	3	23.08
26 - 30	26	37.68	18	64.29	15	31.91	4	14.29	5	38.46
31 - 35	18	26.09	9	32.14	13	27.66	6	21.42	3	23.08
36 - 40	11	15.94	1	3.57	5	10.64	0	0	1	7.69
40 - 45	2	2.90	0	0	1	2.13	0	0	0	0
46 ปีขึ้นไป	1	1.45	0	0	2	4.26	0	0	1	7.69
รวม	69	100	28	100	47	100	28	100	13	100

จากตาราง แสดงว่า อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปีมากที่สุด ยกเว้นอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นเท่านั้น ที่ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21 - 25 ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 วุฒิการศึกษาสูงสุดของอาจารย์ปฏิบัติการคลินิก จำแนกตามสถาบัน

วุฒิ	สถาบัน		ศิริราช		รามาธิบดี		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	61	88.41	24	85.71	37	78.72	23	82.14	11	84.62		
สูงกว่าปริญญาตรี	8	11.59	4	14.29	10	21.28	5	17.86	2	15.38		
รวม	69	100	28	100	47	100	28	100	13	100		

จากตารางแสดงว่าอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ของทุกสถาบันมีวุฒิการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี สำหรับอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีนั้นพบว่า อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีจำนวนสูงสุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ประสิทธิภาพในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานของอาจารย์ปฏิบัติการคลินิก
จำแนกตามสถาบัน

สถาบัน ประสิทธิภาพ	ศิริราช		รามคำแหง		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6 เดือน-3 ปี	31	44.93	9	32.14	25	53.19	21	75.00	7	53.85
3 - 5 ปี	11	15.94	6	21.43	13	27.66	3	10.71	4	30.77
5 - 7 ปี	15	21.73	7	25.00	3	6.38	3	10.71	1	7.69
7 - 9 ปี	6	8.70	6	21.43	1	2.13	0	0	0	0
9 ปีขึ้นไป	6	8.70	0	0	5	10.64	1	3.58	1	7.69
รวม	69	100	28	100	47	100	28	100	13	100

จากตารางแสดงว่าอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ของทุกสถาบันมีประสิทธิภาพในการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน ระหว่าง 6 เดือน - 3 ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยของหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกรณีเหตุการณ์ฝึกปฏิบัติงาน
ของอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกในสถานศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ของรัฐ โดยส่วนรวมและรายคน

หน้าที่รับผิดชอบ	$\bar{x}$	S
	(N = 185)	
ด้านการดำเนินโครงการฝึกปฏิบัติงาน	3.20	1.26
ด้านการเรียนการสอนในคลินิก	3.97	0.98
ด้านที่เกี่ยวกับสถานฝึกงาน	2.69	1.03
ด้านที่เกี่ยวกับนักศึกษา	2.19	1.24
รวม	3.11	1.30

จากตารางแสดงว่า อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกในสถานศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบด้วยตนเอง เป็นส่วนมากในหน้าที่ด้านการเรียนการสอนในคลินิก ปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นส่วนน้อยในหน้าที่ด้านการดำเนินโครงการฝึกปฏิบัติงานและด้านที่เกี่ยวกับสถานฝึกงาน ส่วนหน้าที่ด้านที่เกี่ยวกับนักศึกษาเป็นการปฏิบัติของผู้อื่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการนิเทศการฝึก
ปฏิบัติงานของอาจารย์ปฏิบัติการคลินิก ระหว่างสถาบันโดยส่วนรวม

สถาบัน	N	$\bar{x}$	s	t	df
ศิริราช	69	91.46	32.66	-0.773	25
รามธิบดี	28	100.64	59.21		
ศิริราช	69	91.46	32.66	-0.628	62
เชียงใหม่	47	98.06	66.78		
ศิริราช	69	91.46	32.66	-0.943	34
ขอนแก่น	28	103.50	64.28		
ศิริราช	69	91.46	32.66	0.402	15
สงขลา	13	97.923	56.16		
รามธิบดี	28	100.64	59.21	00.168	73
เชียงใหม่	47	98.06	66.78		
รามธิบดี	28	100.64	59.21	-0.171	54
ขอนแก่น	28	103.50	64.28		
รามธิบดี	28	100.64	59.21	0.180	39
สงขลา	13	97.92	56.16		
เชียงใหม่	47	98.06	66.78	-0.132	73
ขอนแก่น	28	103.50	64.28		
เชียงใหม่	47	98.06	66.78	0.005	58
สงขลา	13	97.92	56.16		
ขอนแก่น	28	103.50	64.28	0.268	39
สงขลา	13	97.92	56.16		

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมของหน้าที่รับผิดชอบของ
อาจารย์ปฏิบัติการคลินิก ระหว่างสถาบัน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมและ เป็นรายด้านของหน้าที่รับผิดชอบ
เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน ระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่มีวุฒิ
การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีของทุกสถาบัน

หน้าที่รับผิดชอบ	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		t	df
	(N = 161)		(N = 24)			
	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s		
ด้านการดำเนินโครงการฝึกปฏิบัติงาน	32.36	22.02	28.24	16.42	0.884	28
ด้านการเรียนการสอนในคลินิก	36.17	27.54	35.95	24.04	0.040	183
ด้านที่เกี่ยวกับสถานฝึกงาน	18.92	13.40	19.06	13.28	-0.49	183
ด้านที่เกี่ยวกับนักศึกษา	15.13	6.47	13.22	3.28	1.415	26
รวม	103.21	16.08	95.43	48.17	1.549	104

จากตารางแสดงว่าค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมและ เป็นรายด้านของหน้าที่รับผิดชอบ
ระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรี
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมของหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาตรี ในแต่ละสถาบัน

สถาบัน	วุฒิ	N	$\bar{x}$	S	t	df
ศิริราช	สูงกว่าปริญญาตรี	62	92.81	31.75	-1.10	29
	ปริญญาตรี	7	98.86	9.81		
รามธิบดี	สูงกว่าปริญญาตรี	24	100.04	58.71	-0.704	28
	ปริญญาตรี	4	109.25	20.52		
เชียงใหม่	สูงกว่าปริญญาตรี	41	97.95	68.45	-0.252	47
	ปริญญาตรี	6	100.83	15.67		
ขอนแก่น	สูงกว่าปริญญาตรี	23	104.70	63.63	-0.093	11
	ปริญญาตรี	5	106.00	19.66		
สงขลา	สูงกว่าปริญญาตรี	11	92.64	39.89	-0.875	12
	ปริญญาตรี	2	105.00	19.44		

จากตารางแสดงว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมของหน้าที่รับผิดชอบระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรี ในแต่ละสถาบัน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย โดยส่วนรวมและ เป็นรายค่าของหน้าที่รับผิดชอบ
เกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่มี
ประสบการณ์มากและน้อย ของทุกสถาบัน

หน้าที่รับผิดชอบ	ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		6 เดือน-5 ปี		t	df
	(N = 56)		(N = 129)			
	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s		
✓ ด้านการดำเนินโครงการฝึกปฏิบัติงาน	29.48	16.77	28.12	16.38	0.517	183
✓ ด้านการเรียนการสอนในคลินิก	36.59	27.07	35.72	25.72	1.034	183
✓ ค่าที่เกี่ยวข้องกับสถานฝึกงาน	18.84	11.64	18.89	12.22	-0.026	183
✓ ค่าที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา	14.27	27.84	12.94	3.30	1.745	130
รวม	99.18	48.16	95.51	57.45	0.417	183

จากตารางแสดงว่าค่าคะแนนเฉลี่ย โดยส่วนรวมและ เป็นรายค่าของหน้าที่รับผิดชอบ
ระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่มีประสบการณ์มากและน้อย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมของหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่มีประสบการณ์มากและน้อย ในแต่ละสถาบัน

สถาบัน	ประสบการณ์	N	$\bar{x}$	S	t	df
ศิริราช	ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	28	91.93	32.42	0.287	67
	6 เดือน - 5 ปี	41	89.65	32.28		
รามธิบดี	ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	13	106.77	55.89	0.742	26
	6 เดือน - 5 ปี	15	90.73	57.91		
เชียงใหม่	ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	9	104.33	89.39	0.296	45
	6 เดือน - 5 ปี	38	96.97	62.05		
ขอนแก่น	ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	4	109.25	88.65	0.192	26
	6 เดือน - 5 ปี	24	102.54	60.84		
สงขลา	ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	2	108.50	138.34	0.126	2
	6 เดือน - 5 ปี	11	96.00	53.35		

จากตารางแสดงว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมของหน้าที่รับผิดชอบระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่มีประสบการณ์มากและน้อยในแต่ละสถาบัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมและเป็นรายค่านของหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกในสถาบันที่เป็นคณะและภาควิชา รวมทุกสถาบัน

หน้าที่รับผิดชอบ	คณะ (N = 144)		ภาควิชา (N = 41)		t	df
	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s		
	ค่านการดำเนินโครงการฝึกปฏิบัติงาน	28.77	11.73	29.15		
ค่านการเรียนการสอนในคลินิก	35.50	25.71	37.90	27.62	-0.519	183
ค่านที่เกี่ยวกับสถานศึกษา	18.36	11.81	20.68	12.49	-1.096	183
ค่านที่เกี่ยวกับนักศึกษา	13.33	4.30	13.02	15.90	0.051	43
รวม	95.96	54.41	100.76	67.20	0.476	24

จากตาราง แสดงว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมและเป็นรายค่านของหน้าที่รับผิดชอบระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่อยู่ในสถาบันที่เป็นคณะและภาควิชา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุ : คณะ หมายถึง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ศิริราช), คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาควิชา หมายถึง ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (รามารับคี่) และภาควิชาพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตารางที่ 12 ค่าคะแนนเฉลี่ย โดยส่วนรวมและ เป็นรายด้าน ของปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศ
การฝึกปฏิบัติงาน ของอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกในสถานศึกษาพยาบาล สังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

ปัญหา	$\bar{X}$ (N = 185)	S
ด้านการดำเนินโครงการฝึกปฏิบัติงาน	2.89	1.19
ด้านการเรียนการสอนในคลินิก	2.37	1.04
ด้านที่เกี่ยวกับสถานศึกษา	2.85	1.06
ด้านที่เกี่ยวกับนักศึกษา	2.81	0.92
รวม	2.83	1.04

จากตารางแสดงว่า อาจารย์ปฏิบัติการคลินิก ในสถานศึกษาพยาบาล สังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานแต่ละด้านอยู่ใน
ระดับปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมของปัญหาเกี่ยวกับกรณีศึกษา
การฝึกปฏิบัติงานของอาจารย์ปฏิบัติการคลินิก ระหว่างสถาบัน

สถาบัน	N	$\bar{x}$	S	t	df
ศิริราช	69	137.78	63.45	1.146	75
รามธิบดี	28	121.54	62.75		
ศิริราช	69	137.78	63.45	1.612	114
เชียงใหม่	47	117.57	70.25		
ศิริราช	69	137.78	63.45	0.761	95
ขอนแก่น	38	127.56	54.94		
ศิริราช	69	137.78	63.45	-0.517	80
สงขลา	13	147.92	71.89		
รามธิบดี	28	121.54	62.75	0.248	73
เชียงใหม่	47	117.57	70.25		
รามธิบดี	28	121.54	62.75	-0.369	54
ขอนแก่น	28	127.56	54.94		
รามธิบดี	28	121.54	62.75	1.196	39
สงขลา	13	147.92	71.89		
เชียงใหม่	47	117.57	70.25	1.231	73
ขอนแก่น	28	127.56	54.94		
เชียงใหม่	47	117.57	70.25	1.373	58
สงขลา	13	147.92	71.89		
ขอนแก่น	28	127.56	54.94	0.463	39
สงขลา	13	147.92	71.89		

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมของปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศ การฝึกปฏิบัติงานของอาจารย์ปฏิบัติการคลินิก ระหว่างสถาบันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมและ เป็นรายค่าของปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่อยู่ในสถาบัน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ปัญหา	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค		t	df
	(N = 97)		(N = 88)			
	$\bar{X}$	s	x	s		
ค่าการดำเนิน โครงการฝึกปฏิบัติงาน	24.85	12.37	26.89	10.75	-1.192	183
ค่าการเรียนการสอนในคลินิก	17.71	10.12	19.10	9.05	-0.911	183
ค่าที่เกี่ยวกับสถานศึกษา	33.68	18.07	34.92	16.63	-0.469	183
ค่าที่เกี่ยวกับนักศึกษา	45.78	32.82	43.77	30.12	0.433	184
รวม	124.77	68.01	122.02	65.00	0.282	183

จากตารางแสดงว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมและ เป็นรายค่าของปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน ระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่อยู่ในสถาบันส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุ : สถาบันส่วนกลาง ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ศิริราช) และภาควิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (รามธิบดี)

สถาบันพยาบาลส่วนภูมิภาค ได้แก่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และภาควิชาพยาบาล มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมและเป็นรายค่าของปัญหาเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติงานระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่มีประสบการณ์มากและน้อย ของทุกสถาบัน

ปัญหา	ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป 6 เดือน - 5 ปี				t	df
	(N = 56)		(N = 129)			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
ค่าการดำเนินโครงการฝึกปฏิบัติงาน	24.39	10.77	26.19	11.89	-0.972	183
ค่าการเรียนการสอนในคลินิก	18.95	10.17	18.98	19.05	-0.013	179
ค่าที่เกี่ยวกับสถานฝึกงาน	31.21	15.73	34.04	17.91	0.831	183
ค่าที่เกี่ยวกับนักศึกษา	46.79	34.44	43.93	29.56	0.574	183
รวม	126.40	67.01	127.40	60.91	0.099	183

จากตาราง แสดงว่าค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมและเป็นรายค่าของปัญหาเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติงานระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่มีประสบการณ์มากและน้อย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมและเป็นรายค่านของปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานของอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่มีประสบการณ์มากและน้อย ในแต่ละสถาบัน

สถาบัน	ประสบการณ์	N	$\bar{X}$	S	t	df
ศิริราช	ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	28	126.96	59.29	-0.413	67
	6 เดือน - 5 ปี	41	132.85	57.31		
รามธิบดี	ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	13	120.54	81.26	0.368	26
	6 เดือน - 5 ปี	15	109.80	72.94		
เชียงใหม่	ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	9	113.67	83.18	-0.453	45
	6 เดือน - 5 ปี	38	119.76	62.67		
ขอนแก่น	ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	4	164.00	45.69	1.453	26
	6 เดือน - 5 ปี	24	123.75	51.96		
สงขลา	ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	11	145.50	72.29	0.051	11
	6 เดือน - 5 ปี	2	148.36	77.25		

จากตาราง แสดงว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมและเป็นรายค่านของปัญหาระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่มีประสบการณ์มากและน้อย ในแต่ละสถาบัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 จำนวนอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่ เคยและไม่เคยได้รับการศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับการนิเทศ จำแนกตามสถาบัน

สถาบัน ประ- สภารณ	ศิริราช		รามาธิบดี		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	49	71.02	24	85.71	36	76.60	27	96.43	7	53.85
ไม่เคย	20	28.98	4	14.29	11	23.40	1	3.57	6	46.15
รวม	69	100	28	100	47	100	28	100	13	100

จากตารางแสดงว่าอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ของทุกสถาบัน เคยได้รับการศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับการนิเทศมาแล้ว ยกเว้นภาควิชาพยาบาล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เท่านั้น ที่มีอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกทั้งที่ เคยและไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการนิเทศในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 จำนวนอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาต่าง ๆ ที่ควรได้รับการศึกษาอบรม เรียงลำดับความสำคัญ

รายชื่อวิชา	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
หลักการนิเทศ	117	35.88	1
มนุษยสัมพันธ์	44	13.49	2
จิตวิทยา	31	9.50	5
หลักการสอน	37	11.35	3
วิชาเฉพาะตามประเภทผู้ป่วย	24	7.36	7
การวัดและประเมินผลการศึกษา	32	9.82	4
หลักการติดต่อสื่อสาร	30	9.02	6
อื่น ๆ	12	3.68	ไม่ระบุลำดับที่
รวม	326*	100	

* เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางแสดงว่า อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าวิชาต่าง ๆ ที่ควรได้รับการศึกษาอบรมเรียงลำดับความสำคัญคือ หลักการนิเทศ มนุษยสัมพันธ์ หลักการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษา จิตวิทยา หลักการสื่อสารติดต่อ และวิชาเฉพาะตามประเภทของผู้ป่วย ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีผู้เสนอวิชาอื่น ๆ อีก ได้แก่ วิชาที่เกี่ยวกับการบริหารงานทั่ว ๆ ไป การบริหารงานบุคคล ลักษณะผู้นำ การศึกษาค้นคว้าตนเอง หลักธรรม การวิจัย-การพยาบาล และการพัฒนาตนเอง

ตารางที่ 19 จำนวนอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่ให้ข้อมูลว่าทางสถานศึกษาที่ตนปฏิบัติ
งานอยู่เคยหรือไม่เคยจัดอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน
จำแนกตามสถาบัน

มีความ คิดเห็น	สถาบัน		ศิริราช		รามธิบดี		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	39	56.52	20	71.43	30	63.83	23	82.14	1	7.69		
ไม่เคย	30	43.48	8	28.57	17	36.17	5	17.86	12	92.31		
รวม	69	100	28	100	47	100	28	100	13	100		

จากตารางแสดงว่าอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ของทุกสถาบันมีความคิดเห็น
ว่า ทางสถานศึกษาที่ตนปฏิบัติงานอยู่เคยจัดอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน
ยกเว้นอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ของภาควิชาพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ เท่านั้นที่มีความคิดเห็นที่ไม่เคยจัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 จำนวนอาจารย์ผู้ปฏิบัติการคลินิกที่แสดงความคิดเห็นว่าทางสถานศึกษา
พยาบาลที่ตนปฏิบัติงานอยู่ควรหรือไม่ควรส่งเสริมให้อาจารย์ผู้ปฏิบัติการ
คลินิกมีความรู้ทางการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ควรส่งเสริม	184	99.46
ไม่ควรส่งเสริม	1	0.54
รวม	185	100

จากตารางแสดงว่าอาจารย์ผู้ปฏิบัติการคลินิกเกือบทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าทาง
สถานศึกษาพยาบาลที่ตนปฏิบัติงานอยู่ควรส่งเสริมให้อาจารย์ผู้ปฏิบัติการคลินิกมีความรู้ทาง
การนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 จำนวนอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่แสดงความคิดเห็นว่าต้องการการส่งเสริมให้มีความรู้ทางการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานด้วยวิธีต่าง ๆ

วิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
จัดอบรมเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน	138	33.09
จัดสัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน	138	33.09
จัดทำคู่มือเกี่ยวกับการนิเทศแจกอาจารย์ปฏิบัติการคลินิก	123	29.50
วิธีอื่น ๆ	18	4.32
รวม	417*	100

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง แสดงว่าอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกมีความคิดเห็นว่าการส่งเสริมให้อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกมีความรู้ทางการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานด้วยวิธีการจัดอบรม และสัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาคือวิธีจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการนิเทศแจกอาจารย์ปฏิบัติการคลินิก ส่วนวิธีอื่น ๆ ได้แก่ การส่งไปดูงานการนิเทศของสถานศึกษาพยาบาลอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ การจัดประชุมอภิปรายเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ และถ้าทางสถานศึกษาพยาบาลของตนไม่สามารถจัดการอบรมเองได้ก็ควรส่งไปอบรมเมื่อมีการจัดการอบรมพิเศษในสถานอื่น ๆ

ตารางที่ 22 จำนวนนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกในการนิเทศครั้งหนึ่ง ๆ จำแนกตามสถาบัน

จำนวน สถาบัน	ศิริราช		รามธิบดี		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-5 คน	25	36.23	12	42.86	15	31.92	4	14.29	5	38.46
6-10 คน	38	55.07	11	39.29	16	34.04	14	50.00	6	46.15
11-15 คน	5	7.25	5	17.85	8	17.02	8	28.57	2	15.39
15 คนขึ้นไป	1	1.45	0	0	8	17.02	2	7.14	0	0
รวม	69	100	28	100	47	100	28	100	13	100

จากตาราง แสดงว่า อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ของรับผิดชอบนิเทศการฝึก-ปฏิบัติงานให้แก่ักศึกษา ครั้งละ 6 - 10 คน ยกเว้นอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ของภาควิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (รามธิบดี) เท่านั้นที่ต้องรับผิดชอบนักศึกษา ครั้งละ 1 - 5 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 จำนวนนักศึกษาที่อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกต้องการจะรับผิดชอบในการ-
 นิเทศการฝึกปฏิบัติงานครั้งหนึ่ง ๆ เพื่อให้การนิเทศงานมีประสิทธิภาพ
 มากที่สุด จำแนกตามสถาบัน

สถาบัน จำนวน	ศิริราช		รามาธิบดี		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-5 คน	53	76.81	25	89.29	40	85.29	26	92.86	13	100
6-10 คน	16	23.19	3	10.71	6	12.77	2	7.14	0	0
11-15 คน	0	0	0	0	1	2.13	0	0	0	0
15. คนขึ้นไป	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม	69	100	28	100	47	100	28	100	13	100

จากตาราง แสดงว่าอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ของทุกสถาบันต้องการจะรับ-
 ผิดชอบนิเทศการฝึกปฏิบัติงานให้แก่ักศึกษาค้างละ 1 - 5 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 จำนวนชั่วโมงก่อสร้างที่อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกต้องทำหน้าที่นี้ เทศการ-
ฝึกปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน จำแนกตามสถาบัน

ชั่วโมง ก่อสร้าง	สถาบัน		ศิริราช		รามธิบดี		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 8	14	20.29	5	17.86	3	6.38	1	3.57	0	0		
8 - 16	16	23.19	6	21.43	7	14.89	1	3.57	0	0		
16 - 24	27	39.13	8	28.57	17	36.17	10	35.71	6	46.15		
24 - 32	10	14.49	5	17.86	13	27.66	11	39.29	5	38.46		
32 - 40	2	2.90	3	10.71	6	12.77	4	14.29	2	15.39		
40 ชั่วโมงขึ้นไป	0	0	1	3.57	1	2.13	1	3.57	0	0		
รวม	69	100	28	100	47	100	28	100	13	100		

จากตาราง แสดงว่า อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ต้องทำหน้าที่นี้ เทศการฝึก-
ปฏิบัติงานสัปดาห์ละ 16 - 24 ชั่วโมง ยกเว้นอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ของคณะ-
พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นเท่านั้นที่ต้องทำหน้าที่นี้สัปดาห์ละ 24 - 32 ชั่วโมง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกมีความคิดเห็นว่าจะทำ
ให้การนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด จำแนก
ตามสถาบัน

ชั่วโมง ต่อสัปดาห์	สถาบัน		ศิริราช		รามธิบดี		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 8	12	17.39	4	14.29	4	8.51	2	7.14	0	0	0	0
8 - 16	32	46.38	7	25.00	14	29.79	8	28.57	1	7.69	1	7.69
16 - 24	21	30.43	10	35.71	21	44.68	13	46.43	10	76.92	10	76.92
24 - 32	4	5.80	5	17.86	8	17.02	3	10.72	2	15.39	2	15.39
32 - 40	0	0	2	7.14	0	0	2	7.14	0	0	0	0
40 ชั่วโมงขึ้นไป	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม	69	100	28	100	47	100	28	100	13	100	13	100

จากตาราง แสดงว่า อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่คิดว่าการนิเทศการฝึกปฏิบัติ-
งานที่มีประสิทธิภาพควรเป็น สัปดาห์ละ 16 - 24 ชั่วโมง ยกเว้นอาจารย์ปฏิบัติการคลินิก
ส่วนใหญ่ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ศิริราช) เท่านั้นที่คิดว่าควรนิเทศ
สัปดาห์ละ 8 - 16 ชั่วโมง

ตารางที่ 26 จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกต้องทำหน้าที่สอนภาค
ทฤษฎี จำแนกตามสถาบัน

ชั่วโมง ต่อสัปดาห์	สถาบัน		ศิริราช		รามธิบดี		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 3	19	27.54	12	42.86	30	68.83	5	17.86	11	84.62		
4 - 6	10	14.49	3	10.71	4	8.51	2	7.14	1	7.69		
7 - 9	0	0	1	3.57	2	4.26	1	3.57	0	0		
มากกว่า 9 ชั่วโมง	0	0	1	3.57	0	0	0	0	0	0		
ไม่ได้สอนวิชา-												
ใด ๆ	23	33.33	1	3.57	1	2.13	9	32.14	0	0		
อื่น ๆ	17	24.64	10	35.72	10	21.27	11	39.29	1	7.69		
รวม	69	100	28	100	47	100	28	100	13	100		

จากตาราง แสดงว่า อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ต้องสอนภาคทฤษฎีสัปดาห์ละ 1-3 ชั่วโมง นอกจากอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ศิริราช) ซึ่งมีถึง 33.33 เปอร์เซ็นต์ที่ไม่ได้สอนวิชาใดเลย และอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวนถึง 39.29 เปอร์เซ็นต์ ที่มีชั่วโมงสอนไม่แน่นอน

สำหรับการสอนที่ไม่ได้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในแบบสอบถาม ได้แก่ การสอน 2-10 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา บางส่วนมีความเห็นว่าไม่จำเป็นต้องสอนแต่ควรทราบว่านักศึกษาเรียนอะไรไปบ้างแล้ว และบางส่วนตอบว่าไม่ได้สอนภาคทฤษฎีเอง แต่เข้าฟังการบรรยายภาคทฤษฎีในวิชาที่เกี่ยวข้องกับทางคลินิก

ตารางที่ 27 จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกมีความคิดเห็นว่าควรสอนภาคทฤษฎีเพื่อให้การนิเทศการฝึกปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ จำแนกตามสถาบัน

ชั่วโมง ต่อสัปดาห์	สถาบัน ศิริราช		รามธิบดี		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1 - 3	44	63.77	15	53.57	28	59.58	15	53.57	9	69.23	
4 - 6	7	10.15	4	14.29	9	19.15	5	17.86	0	0	
7 - 9	3	4.35	1	3.57	0	0	2	7.15	0	0	
มากกว่า 9 ชั่วโมง	0	0	1	3.57	1	2.13	0	0	0	0	
ไม่ควรสอนวิชา											
ใด ๆ	8	11.59	4	14.29	7	14.89	3	10.71	4	30.77	
อื่น ๆ	7	10.14	3	10.71	2	4.25	3	10.71	0	0	
รวม	69	100	28	100	47	100	28	100	13	100	

จากตาราง แสดงว่าอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรสอนภาคทฤษฎีสัปดาห์ละ 1-3 ชั่วโมง ส่วนขอเสนอแนะอื่น ๆ ได้แก่ ควรแบ่งให้อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกทุกคนในภาควิชาได้มีส่วนสอนภาคทฤษฎีตามความเหมาะสมของคลินิกที่แต่ละคนประจำอยู่ บางส่วนแสดงความคิดเห็นว่าอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกควรทราบว่ามีนักศึกษาเรียนอะไรไปบ้างแล้ว ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้สอนภาคทฤษฎีเอง และบางส่วนตอบว่าไม่ควรจัดชั่วโมงสอนที่แน่นอน แต่ควรจัดตามลักษณะวิชาให้สอดคล้องกับคลินิกที่อาจารย์ผู้นั้นปฏิบัติงานอยู่

ตารางที่ 28 จำนวนอาจารย์ปฏิบัติกรรณิการที่จัดการประชุมอภิปรายกับนักศึกษาในขณะฝึกปฏิบัติงานด้วยวิธีต่าง ๆ

การจัการประชุม	สถาบัน ศิริราช		รามารธิบตี		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนที่นักศึกษา จะลงมือปฏิบัติ งาน (Pre-Con- ference)	62	29.95	26	29.55	41	28.87	27	27.55	12	30.00
หลังจากที่นักศึกษา ปฏิบัติ งานแล้ว (Post- Conference)	67	32.37	27	30.68	44	30.99	28	28.57	11	27.50
เกี่ยวกับผู้ป่วย เป็นรายบุคคล (Case-Con- ference)	60	28.99	21	23.86	36	25.35	21	21.43	11	27.50
ร่วมกันระหว่าง อาจารย์ปฏิบัติ การกรรณิการ นัก- ศึกษาและเจ้า- หน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	16	7.73	13	14.47	19	13.38	21	21.43	6	15.00
อื่น ๆ	2	0.97	1	1.14	2	1.41	1	1.02	0	0
รวม	207*	100	88*	100	142*	100	98*	100	40*	100

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 28 แสดงว่าอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ใช้วิธีประชุมอภิปรายหลังจากที่นักศึกษาได้ปฏิบัติงานแล้ว เป็นอันดับแรก ใช้วิธีประชุมอภิปรายก่อนที่นักศึกษาจะลงมือปฏิบัติงาน วิธีประชุมอภิปรายเกี่ยวกับผู้ป่วยเป็นรายบุคคล และวิธีประชุมอภิปรายร่วมกันระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิก นักศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เป็นอันดับรองลงมา ตามลำดับ ยกเว้นอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ของภาควิชาพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เท่านั้นที่ใช้การประชุมอภิปรายก่อนที่นักศึกษาจะลงมือปฏิบัติงาน เป็นอันดับแรกและวิธีอื่น ๆ เป็นอันดับรอง

ส่วนวิธีอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในแบบสอบถาม ได้แก่ การเชิญแพทย์ช่วยสอนเพิ่มเติมในขณะประชุมอภิปรายหลังจากปฏิบัติงานแล้ว การจัดประชุมอภิปรายระหว่างอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกทั้งหมดกับนักศึกษาทั้งหมด การจัดให้มีการประชุมอภิปรายทั้งแบบส่วนบุคคลและเป็นกลุ่ม และการจัดให้มีการอภิปรายในขณะทำ Grand Round กับนักศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 จำนวนอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกที่ต้องรับผิดชอบงานด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากการนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน จำแนกตามสถาบัน

งาน ด้านต่าง ๆ	ศิริราช		รามาธิบดี		เชียงใหม่		ขอนแก่น		สงขลา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งานการสอน	57	27.40	26	33.33	47	33.33	22	26.19	13	36.11
งานธุรการ	22	10.58	8	10.26	10	7.09	8	9.52	6	16.66
การปกครอง										
นักศึกษา	10	4.81	3	3.85	5	3.55	3	3.57	0	0
ที่ปรึกษานักศึกษา										
ศึกษา	65	31.25	16	20.51	27	17.15	27	32.14	7	19.44
เป็นอาจารย์										
คุมหอพัก	52	25.00	3	3.85	5	3.55	1	1.19	1	2.78
เป็นกรรมการ										
ต่าง ๆ	0	0	16	20.51	40	28.37	20	23.82	7	19.44
ด้านอื่น ๆ	2	0.96	6	7.69	7	4.96	3	3.57	2	5.55
รวม	208*	100	78*	100	141*	100	84*	100	36*	100

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง แสดงว่า อาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการสอนมากเป็นอันดับแรก ยกเว้นอาจารย์ปฏิบัติการคลินิกส่วนใหญ่ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ศิริราช) และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เท่านั้น มีหน้าที่รับผิดชอบเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอันดับแรก

ส่วนหน้าที่รับผิดชอบอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในแบบสอบถาม ได้แก่ การบริหาร การศึกษา การบริการพยาบาล การให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่ในสถานฝึกงาน การทำหน้าที่แทนหัวหน้าทีมเป็นครั้งคราว การวิจัยการสอน การประเมินผลการศึกษา และจัดพิมพ์หนังสือในหอผู้ป่วยสำหรับให้นักศึกษาและเจ้าหน้าที่ใช้เป็นที่ค้นคว้าหาความรู้